

Kunnan äänestysaluejako

Kh 15.08.2022 § 304
106/00.00.00.00/2022

Valmistelija

Juha Tielinen, keskusvaalilautakunnan sihteeri
p. 0400 288 556
juha.tielinen@lappeenranta.fi

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden pinta-alasta tai asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto.

Valtuuston päätöksellä muutettu äänestysaluejako on voimassa 1.1.2023 alkaen toimitettavissa vaaleissa ja kansanäänestyksissä, jos valtuuston päätös on tehty ja siitä on ilmoitettu 31.8.2022 mennessä Digi ja väestötietovirastolle (DVV).

Seuraavat säännönmukaiset vaalit ovat eduskuntavaalit huhtikuussa 2023.

Äänestysalue määrittää äänestäjän vaalipäivän äänestyspaikan. Kun vaalien äänioikeusrekisteri perustetaan väestötietojärjestelmän tiedoista, äänioikeutetun äänestysalue määritellään hänen asuinrakennukselleen merkityn tiedon perusteella. Tämän perusteella määräytyy se, minkä äänestysalueen ja äänestyspaikan vaaliluetteloon henkilö lisätään, ts. missä hän voi vaalipäivänä äänestää. Asunnottomien, laitoksissa asuvien ja ulkomailla vakinaisesti asuvien äänioikeutettujen äänestysalueen valtuusto määrää kunnan äänestysaluejaon muuttamista koskevassa päätöksessään erikseen.

Ennakoäänestyksessä äänestäjä voi äänestää missä tahansa yleisessä ennakoäänestyspaikassa. Taipalsaarella ennakoäänestyspaikkoja on viime vuosina ollut kaksi, Saimaanharjulla koko ennakoäänestysajan avoinna oleva ja kunnantalolla rajoitetusti avoinna oleva.

Taipalsaarella äänestysaluejakoa on muutettu viimeksi vuonna 2010, kun Rehulan ja Leväsen äänestysalueet lakkautettiin äänestyspaikkoina toimineiden koulujen lakkautuksen yhteydessä.

Äänestysalueet, äänestyspaikat ja äänioikeutettujen määrät (noin) ovat olleet viime vuosina seuraavat:

001 Kirkonkylä	kunnantalo	1600
002 Merenlahti	kenttäosuuskunnantalo	150
003 Vehkataipale	Vehkataipaleen koulu	450
004 Kirjamoi	Saimaanharjun koulu	1600

Äänestysaktiivisuus vaihtelee eri vaaleissa ja eri äänestysalueilla, mutta karkeasti voi yleistää, että kolmasosa äänestäjistä äänestää ennakkoon, kolmasosa vaalipäivänä ja kolmasosa ei äänestä ollenkaan.

Merenlahden äänestysalue on jäänyt viime vaaleissa ns. pieneksi äänestysalueeksi vähäisten ennakoäänien määrän takia. Keskusvaalilautakunnan on täytynyt tehdä asian johdosta erillistoimia.

Puolueilla on ollut viime vaaleissa vaikeuksia saada vaalilautakuntiin riittävästi työskentelyyn sitoutuneita jäseniä. Tämä on korostunut erityisesti kuntavaaleissa esteellisyyden takia sekä korona-aikana.

Jos äänestysalueita voimakkaasti yhdistetään, tulee vaalilautakuntien kokoa kasvattaa, jotta äänestäminen ja ääntenlasku olisivat sujuvaa.

Äänestysalueiden määrän vähentäminen saattaa heikentää äänestäjien mahdollisuuksia osallistua vaalipäivän äänestykseen. Jo useita vuosia jatkunut suuntaus on ollut äänestysalueiden määrän vähentäminen. Oikeusministeriö on mm. kirjeessään kunnille (30.6.2021, dnro VN/16839/2021) suositellut, että äänestysalueiden määrää ei tulisi ilman painavaa syytä ainakaan vähentää.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kari Kuuramaa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää äänestysaluejaosta.

Päätös

Kunnanhallitus päätti, että Taipalsaaren kunnassa ei muuteta äänestysaluejakoa.